

KOLONA LJUBAVI ZA ŠKABRNJU

I danas, dvadeset šest godina nakon, u glavama odjekuju krizi i vapaji, plač i molbe. I danas se srce kida na samo spomen pokolja, masakra koji se dogodio u dva hrabro mesta Republike Hrvatske. Dvije riječi su dovoljne da probude one najskrivenije, one potisnute emocije u hrvatskim glavama. Vukovar. Škabrnja. Dva imena koja znače isto – hrabrost, vjeru i ljubav. Neizreciva hrabrost krasila je srca hrvatskih branitelja kada su ginuli za svoju domovinu, kada je njihova krv kapala niz svetu zemlju hrvatsku. Kada je bilo teško i neizdrživo, kada su bili na rubu svojih nevolja, tada je snagu dala ona malena krunica koju su nosili oko vrata. Ona je iziskivala iz svakoga onaj zadnji atom snage za kojeg nisu niti znali da ga imaju. A zapravo je taj zadnji atom snage kojeg je probudila krunica zaslужan za obranu naše domovine. Na kraju, bez ljubavi, ali one najčišće, najiskrenije, one dječje i najjače ljubavi ne bi bilo ničega. Ljubav je kada ostavite sve, kada se odreknete onog najsvetijeg, kada se oprostite s najmilijima ne znajući hoćete li ih ikada više vidjeti i odete braniti sasvim nepoznat dio domovine. Ljubav je kada se bojite, ali ne odustajete, kada vjerujete iako izgleda nemoguće. Ako je itko ostao iznenađen što su hrvatske granice ostale netaknute nakon takvog krvavog rata, taj nije osjetio to ključanje ljubavi za domovinu. To su bile vrline naših ljudi u to užasno vrijeme hrvatske povijesti. Osim hrabrih branitelja, te su tri vrline u srcima nosili svi hrvatski ljudi. Branitelji, stari, nemoćni, žene, djeca. Ključ hrvatske pobjede bio je uprvo u tome – svi su ljudi bili jedno. Svi Hrvati su se bojali, ali su bili hrabri, svima je bilo teško, ali su vjerovali, svakoga je boljela njegova muka, ali su ljubili. A tada je, vjerujte, pobjeda neupitna.

Upravo zbog tih ljudi, zbog svih kojih više nema ili su još tu, upravo se zato svake godine obilježavaju ti važni datumi hrvatske povijesti. Jedan takav datum je i 18. studeni. Prije dvadeset šest godina, točno na taj dan, dogodilo se nešto zaista strašno, na dva kraja Republike Hrvatske, dešavale su se najveće strahote. Strahote koje je nemoguće opisati bilo kakvim riječima ili rečenicama. Strahote koje ne može zamisliti onaj tko nije doživio. Upravo se zbog toga, naša 151. samoborska brigada, 18. studenog 2017., odlučila priključiti koloni sjećanja u Škabrnji.

U ranim su se jutarnjim satima, pripadnici brigade te njihove obitelji i prijatelji, smjestili u pripremljen autobus koji ih je pričekao ispred samoborskog centra za mlade – Bunkera. U autobusu su naši govornici Rudolf Jevdaj te Franjo Horvat istaknuli kako su sretni jer je taj, zaista velik autobus toga dana bio malen, budući da je opoziv brigadira i njihovih obitelji bio zaista velik. Također, iskazali su veliku zahvalnost što su se pohodu priključili i veliki general Rudi Stipčić te njegova supruga Ružica – iz milja i poštovanja između brigadira zvana i Prva Ruža Hrvatska. Uz to, brigadi se priključila i cijenjena podgradonačelnica Svete Nedelje – Marija Hršak. Rudolf Jevdaj i Franjo Horvat složili su se nazvati ovaj put hodočašćem, jer to je zaista odavanje počasti svim žrtvama, vojnim i civilnim. To je sjedinjanje s obiteljima žrtava koje i danas bole rane prošlosti. Prošlosti koja će zauvijek utjecati na sadašnjost, ali i budućnost Republike Hrvatske. U autobusu je vladala skrušenost koju su brigadiri zaokružili molitvama za sve poginule, ranjene ili na bilo koji način osakaćene vojnike i civile Škabrnje i Vukovara, ali i cijelog Domovinskog rata. Stigavši na svoje odredište – selo smješteno blizu

obale velebnog Jadranskog mora, u blizini grada Zadra, brigadiri i njihove obitelji probijali su se kroz gomilu ljudi koji su došli odati počast Škabrnjanima. Škabrnja, povjesno hrvatsko mjesto, sinonim za dom vrijednih, topnih, blagih, gostoljubivih i nadasve bogoljubivih ljudi, bila je razrušena i opljačkana, a njezini stanovnici ubijani, masakrirani i osakaćeni. Danas, iako utučena i oskvrnjena, ponovno je ustala iz pepela. Zbog vrijednih ruku i čistih srca Škabrnjana, njihovo je mjesto ponovno zasjalo i danas ponovno oduzima dah svojom ljepotom. Kolona sjećanja gazila je putevima kojim su prije šesnaest godina hujali tenkovi i izranjavane vojske. Mladi i stari, oni koji su tog dana bili tamo, ali i oni koju su rođeni mnogo kasnije, zajedno su hodili pokraj kuća koje su izlječene od brojnih metaka koje su zaprimile i na kojima je danas ponosno oviješena hrvatska trobojnica. Rame uz rame, ljudi su sa škabrnjskim obiteljima od kojih gotovo nema a da nije nekoga izgubila, hodali oko kilometar i pol u tišini i molitvi. U koloni sjećanja, posebno su se isticale zastave mnogih postrojbi i brigada, a među kojima se vijorila i naša ponosna zastava 151. samoborske brigade koju je je kupalo žarko škabrnjsko sunce i nosila snažna i uporna škabrnjska bura. Bura koja je i onoga dana hujala kroz redove dvije vojske. Jednu vojsku koja je bezdušno klala te hrabre ljudi, male anđele koji to nisu zaslužili te drugu koja je krvlju branila i kravoj obranila svoju, samo svoju zemlju.

Svih petnaest tisuća ljudi koji su došli iz svih krajeva naše domovine, ali šire, htjelo je položiti svijeće obojano crvenom, bijelom i plavom bojom te ostaviti vijence na kojima je mirisnim cvijećem oblikovana hrvatska šahovnica. U župnoj crkvi Uznesenja Djevice Marije koja je također izdignuta iz pepela nakon što je sravnjena sa zemljom, održana je sveta misa, a nakon nje su se svi zajedno uputili i prema mjesnom groblju koje je također okičeno svjećama i vijencima. S dubokim žaljenjem, molitvom, ali i suzama, samoborska se brigada oprostila sa Škabrnjom i uputila se svojem domu. Prije polaska su objedovali u vinariji obitelji Škaulj koja ih je uz topao obrok počastila svojim vinom, a na putu su nakratko stali na Masleničkom mostu i zapalili svijeće za sve koji su tamo ostavili svoje živote te se u tišni pomolili. U skrušenom raspoloženju i mislima uz sve poginule, Samoborci i prijatelji iz Svetе Nedelje, vratili su se u svoj dom, svojim obiteljima i prijateljima. Svim Hrvatima.

Dan 18. studeni, kao i još neki važni datumi, svake godine mora biti u svima nama, ali još važnije, mora i ostati, ne se zaboraviti. Ne smije se dopustiti da to postane samo još jedan dio ratne prošlosti koja će kad tad biti zaboravljena. To što netko nije rođen na vrijeme da vidi te strahote ne mora značiti da za njih ne treba znati, da se ne treba prisjećati, da treba zaboraviti. To se ne zaboravlja. Jer ako tih dana ti hrabri ljudi nisu zaboravili otici iz svojih domova, ako nisu zaboravili riskirati život, a neki ga i položiti, onda niti mladi ne smiju zaboraviti znati i širiti istinu. Jer ako su išta zaslužili svi naši heroji kojih više nema ili koji su još među nama, koji se i dalje svake večeri prisjećaju svih tih užasa, jer ako su išta zaslužile hrabre majke koje su izgubile svoje anđele, onda je to samo jedno – zaslužili su istinu. Zaslužili su da se njihova imena ne skrivaju i da se ne zaborave. Zaslužili su sve naše molitve jer zbog njih mi imamo tu čast zvati se ovim svetim imenom – Hrvati Hrvatice.

ZAUVIJEK NEKA SE U SRCU NOSE ISTINSKI HEROJI KOJI SU SAGRADILI NAŠU DOMOVINU!

„Uvijek i sve za Hrvatsku, a našu jedinu i vječnu Hrvatsku ni za što!“

dr. Franjo Tuđman